

רע"ן מחקר	גורם אחראי:	פקודות נציבות:
01.05.2001	בתוקף מתאריך:	פרק: 01- כללי
20.07.2025	ת' עדכון אחרון:	מס' הפקודה: 01.08.00

ביצוע מחקרים בשירות בתי הסוהר

1. שירות בתי הסוהר (להלן שב"ס) מעודד עריכת מחקרים מטעם מוסדות כללי לימוד אקדמיים ו/או חוקרים מדעיים בנושאים הנוגעים לתחומי פעילותו ואחריותו.

2. לפרט את: מטרה

א. המדיניות והקריטריונים לקבלה או לדחייה של נושאים למחקר.

ב. תהליכי העבודה ודרכי הטיפול בבקשות.

ג. הכללים שיהיו תנאי לביצוע מחקרים הנערכים בשב"ס.

3. א. "מחקר" – מדידה, ניתוח ועיון בתחום דעת, תוך שימוש בכלים הגדרות מדעיים.

ב. "גורם חיצוני" - גוף או אדם שאינו שייך לשב"ס ובכלל זה אוניברסיטאות, מכללות ומכונים מדעיים, וכן סטודנטים הלומדים לתואר שני מחקרי (תזה) או תואר שלישי (דוקטורט)

ג. "גורם פנימי" - איש סגל שב"ס.

4. ביצוע מחקר בשב"ס אפשרי באחד מ - 5 המסלולים הבאים: מסלולי מחקר

א. "מחקר משותף" – מחקר בו גורם חיצוני ואיש סגל שב"ס חוברים והגורמים יחדיו לעריכת מחקר, כאשר שב"ס לא משתתף במימונו הכספי. המאשרים אותם הצעות המחקר יאושרו על ידי ועדת מחקרים.

ב. "מחקר בניהול בלעדי של גורם חיצוני" – מחקר בו חוקר, מוסד או תלמיד מחקר לתואר שני (תזה) או תואר שלישי בקשים לערוך מחקר בשב"ס, ללא מעורבות סגל שב"ס וללא מימון שב"ס. הצעות מחקר יאושרו על ידי ועדת מחקרים. לא יאושרו מחקרים של גורם

פרק: 04 - אסירים	בתוקף מתאריך: 01.05.2001
מס' הפקודה: 01.08.00	ת' עדכון אחרון: 20.07.2025
	<p>חיצוני לצורכי עבודות אקדמיות לתואר שאינן עבודת תזה לתואר שני או דוקטורט.</p> <p>ג. "מחקר בניהול איש סגל שב"ס" – מחקר בו נעשה שימוש במידע ארגוני, שמבצע גורם פנימי, איש סגל שב"ס. הצעות המחקר יאושרו על ידי ועדת מחקרים ואופן ניהול המחקר יהיו בכפוף לפקודות ונהלי מש"א. לא יאושרו מחקרים של גורם פנים לצורכי עבודות אקדמיות שאינן עבודת תזה לתואר שני או דוקטורט.</p> <p>ד. "עבודה מחקרית פנימית" – מחקר בו נעשה שימוש במידע ארגוני, שמבצע גורם פנימי במסגרת עבודתו, אך אינה מיועדת לפרסום אקדמי. הפיכתו של המחקר הפנימי לפרסום אקדמי מצריכה אישור ראש ענף מחקר</p> <p>ה. "מחקר גישוש" – פעולות מקדימות לאיסוף או ניתוח מידע, לקראת גיבוש הצעה למחקר ובדיקת היתכנות המחקר כולו. בסמכות ראש ענף מחקר לספק מידע סטטיסטי או לאשר "מחקר גישוש" לקראת גיבוש הצעת מחקר. עם זאת, הפיכתו של מחקר גישוש לפרסום אקדמי מצריך דיון ואישור ועדת מחקרים.</p> <p>5. בכל פרסום המבוסס על מחקר שנערך בשב"ס עומדת לענף מחקר האפשרות לשמירת תוצריו בספרייה הדיגיטלית של הענף ובאתר שב"ס בצורת קובץ או הפנייה לכתב-עת, לשימוש חופשי על ידי סגל שב"ס או ציבור המבקרים באתר שב"ס, תוך פטור מלא משיפוי בגין זכויות יוצרים.</p> <p>6. להלן הרכבה הקבוע של הוועדה:</p> <p>א. ראש ענף מחקר - יו"ר</p> <p>ב. קצין מחקר - רכז הוועדה</p> <p>ג. נציג היועץ המשפטי - חבר</p> <p>ד. נציג מחלקת תקשורת וקשרי קהילה - חברנציג המדען הראשי במשרד לביטחון פנים – חבריו"ר הוועדה רשאי לזמן נציגים נוספים משב"ס או מהאקדמיה.</p> <p>7. הוועדה תתכנס במועדים שיקבע יושב ראש הוועדה, בהתאם לכמות הבקשות ובלבד שבקשה למחקר תדון תוך 180 יום ממועד השלמת הגשת הבקשה.</p> <p>מועדי כינוס הוועדה</p>

פרק: 04 - אסירים	בתוקף מתאריך: 01.05.2001
מס' הפקודה: 01.08.00	ת' עדכון אחרון: 20.07.2025
<div> <div> סמכויות הוועדה </div> <div> אופן הטיפול בבקשה לביצוע מחקר </div> <div> הנחיות / הליכים הגבלות לביצוע מחקרים </div> </div>	
	<div> <div> <p>8.</p> <p>א. לבקש מידע, חוות דעת ועזרה מכל גורם בשב"ס.</p> <p>ב. לעמוד בקשר עם מבצעי המחקרים לצורך קבלת הסברים או הבהרות בכל הקשור לעבודתם, לזמנם לוועדה, ולבקש סטטוס התקדמות המחקר וכן את טיוטת המחקר בטרם פרסומו.</p> <p>ג. להתייעץ, במידת הצורך, עם גורמים מקצועיים מחוץ לשב"ס.</p> </div> <div> <p>9. א. בקשות לאישור ביצוע מחקר יוגשו לוועדה ויישלחו לרכז הוועדה באמצעות מילוי טופס ממוחשב באתר שב"ס. החלטות הוועדה יתקבלו ברוב קולות חברי הוועדה הנוכחים בדיון. אם הקולות יהיו שקולים תכריע דעתו של יו"ר הוועדה. בעניינים משפטיים - תכריע חוות דעתו של נציג היועץ המשפטי.</p> <p>ב. רכז הוועדה יודיע למגיש הצעת המחקר על החלטת הוועדה ועל המגבלות והתנאים שיוטלו על ביצוע המחקר ופרסומו תוך 30 ימי עבודה.</p> <p>ג. הצעות אשר לא יעמדו בתנאי הפקודה ובקריטריונים הנדרשים לקיום מחקר בשב"ס, דבר אשר ייקבע על ידי רע"ן מחקר, לא יידונו במסגרת הוועדה. החוקרים יקבלו מענה כתוב באמצעות דואר אלקטרוני על ידי רכז הוועדה עם הנימוקים לדחיית המחקר.</p> </div> <div> <p>10. הנחיות / הגבלות שלהלן ינחו את הוועדה בבואה לאשר את ביצוע המחקר:</p> <p>א. הצעות מחקר של תלמידי מחקר לתואר שני מחקרי (תזה) או תואר שלישי יהיו מאושרות על ידי המנחה האקדמי.</p> <p>ב. הוועדה השתכנעה שהמחקר עומד בדרישות ובכללים הנהוגים בקהילה המדעית ושמבצע המחקר נמצא מתאים לביצוע המחקר מבחינת הרמה והיכולת המקצועית שלו, או שמנחה אותו אדם המתאים לביצוע המחקר.</p> </div> </div>

פרק: 04 - אסירים	בתוקף מתאריך: 01.05.2001
מס' הפקודה: 01.08.00	ת' עדכון אחרון: 20.07.2025
<p>ג. ממצאי המחקר בעלי ערך ו/או תרומה יישומית בתחומי הליבה של שב"ס.</p> <p>ד. ביצוע המחקר לא יפגע בזכויות המוקנות לאסירים או לסוהרים על פי חוק, לא יפגע בפרטיותם ולא יסכן את בריאותם הנפשית והגופנית.</p> <p>ה. לא יאושרו מחקרים שיש בהם השוואה בין סוהרים לאסירים בכל תחום שהוא.</p> <p>ו. אסור לחוקר לאסוף מידע על צד ג' מלבד האסיר במסגרת ראיונות (כמו משפחה, חברים או ילדים).</p> <p>ז. האישור יינתן לשנה אחת בלבד, וראש ענף מחקר ראשי להאריכו במידת הצורך, בכפוף להגשת בקשה מנומקת בכתב מאת מבצע המחקר.</p>	
<p>11. א. לאחר שוועדת המחקרים אישרו את ביצוע המחקר, לרבות מחקר גישוש או מתן מידע סטטיסטי, החוקר והמנחה האקדמי שלו (אם מדובר בתלמיד מחקר יחתמו על טופס "התחייבות לשמירה על סודיות בעבודת מחקר" (נספח א').</p> <p>ב. באחריות מבצע המחקר לקבל אישור ועדת אתיקה או ועדת הלסינקי כנדרש, בטרם יחל בביצוע המחקר.</p> <p>ג. כניסה למתקני שב"ס לצורך ביצוע המחקר מותנית בקבלת היתר כניסה בהתאם לפקודת נציבות 03.07.00 – "הוצאת רישיונות כניסה למתקני שב"ס" בדיקה וליווי מבצע המחקר יעשה על ידי בית הסוהר בהתאם לנוהל חטיבת המבצעים 01-5001 "בדיקה וליווי הנכנסים לבית הסוהר".</p> <p>ד. ביצוע המחקר יעשה בהתאם לאישור שניתן על ידי ועדת המחקרים.</p> <p>ה. במחקרי תזה (תואר שני) יאושרו מחקרי נתונים ותיקים בלבד, כדי לצמצם את העומס החל על היחידות, ורק במקרים חריגים יאושרו מחקרי תזה הכוללים ראיונות, תצפיות או שאלונים רכז הוועדה יהיה הגורם המקשר בין החוקר לבין היחידות וכן יעדכן גורמי מחוז רלוונטיים.</p> <p>ו. החוקר יחויב להעביר לשב"ס כל פרסום המבוסס על ממצאי המחקר, ולציין בגוף העבודה שהמחקר אושר על ידי ועדת מחקרים של שירות בתי הסוהר, ואם רלוונטי, במימון שב"ס.</p>	<p>הליכים אישור בוועדה</p> <p>לאחר המחקר</p>

בתוקף מתאריך: 01.05.2001	פרק: 04 - אסירים
ת' עדכון אחרון: 20.07.2025	מס' הפקודה: 01.08.00
שינויים במחקר	<p>12. א. חוקר המבקש לבצע שינוי במתווה המחקר שאושר לו, יגיש בקשה לשינוי בטופס ממוחשב באתר שב"ס.</p> <p>ב. ראש ענף מחקר יבחן את בקשת השינוי ויקבע את המשך הטיפול בבקשה.</p>
מעקב אחר ביצוע מחקר	<p>13. א. רכז הוועדה יעקוב אחר ביצוע המחקרים על פי דיווחי הסטאטוס שיעביר החוקר בהתאם להתחייבותו בנספח א'.</p> <p>ב. יו"ר הוועדה יפיץ סיכום שנתי של פירוט סטאטוס המחקרים שבטיפול הוועדה.</p>
הפסקה או ביטול מחקר	<p>14. א. ראש ענף מחקר ו/או מפקד בית הסוהר רשאים להפסיק לאלתר ביצוע מחקר מסיבות ביטחוניות או מבצעיות או בשל חריגה ממסגרת אישור המחקר.</p> <p>ב. יו"ר הוועדה יכנס את הוועדה בתוך 30 יום לכל היותר לדיון בהחלטה להפסקת / ביטול המחקר. אם היוזמה להפסקת המחקר היא של מפקד בית הסוהר, הוא יוזמן לדיון להשמיע את עמדתו.</p> <p>ג. יו"ר הוועדה יזמן את החוקר לדיון לפניו ו/או לפני הוועדה וישמע את עמדתו.</p> <p>ד. הוועדה תקבל החלטה בנוגע לחידוש המחקר או להפסקתו בהתאם לאמור בסעיף 9.</p> <p>ה. אם החלטת ועדת המחקרים מנוגדת לעמדת מפקד בית הסוהר, יועבר העניין להכרעת ר' אג"ת.</p>
דיווח על התקדמות המחקר	<p>15. סטטוס התקדמות המחקר ידווח לענף מחקר על ידי החוקר אחת לשלושה חודשים.</p>

פרק: 04 - אסירים	בתוקף מתאריך: 01.05.2001
מס' הפקודה: 01.08.00	ת' עדכון אחרון: 20.07.2025
<p>16. א. חוקר המבקש לעשות שימוש במאגר המידע של שב"ס, יכול להגיש בקשה לעיון בחומר במשרדי ענף מחקר.</p> <p>ב. ראש ענף מחקר יבחן את הבקשה ויקבע האם לאשר את הבקשה ואם כן, מהם המתווה, התנאים וההגבלות לשימוש.</p> <p>ג. חוקר שאושרה בקשתו לעיבוד נתונים ולעיון בחומרים במשרדי ענף מחקר, יקבל תדריך מרכז הוועדה ויחתום על טופס אבטחת מידע בעיבוד נתונים ועיון בחומרים מחקריים.</p> <p>17. א. עם סיום המחקר וטרם פרסומו יעביר החוקר לרכז הוועדה את טיוטת דו"ח המחקר או כל פרסום עתידי המבוסס על ממצאי המחקר.</p> <p>ב. מצא יו"ר הוועדה כי מבצע המחקר לא עמד בתנאים ובהגבלות שהוטלו בעת אישור ביצוע המחקר, יודיע למבצע המחקר כי לא יותר פרסום המידע שמקורו בשב"ס אלא אם ייערכו בו התיקונים הנדרשים.</p> <p>18. א. לא יועברו לגורם חיצוני רשומות מידע אודות אסירים או סגל. המידע שיועבר לחוקר יהיה מידע לאחר עיבוד וניתוח, או נתונים שעברו התממה [עילום פרטים מזהים] כך שבשום אופן לא יהיה ניתן לחזור אחורה ולזהות בעקיפין את האסיר או את הסוהר.</p> <p>ב. ניתוח נתוני אסירים או סוהרים ייערך במחשבים הממוקמים במשרדי ענף מחקר בלבד, או לחלופין, במשרדו של חוקר מטעם שב"ס ובפיקוחו – בהינתן שמדובר בחוקר חיצוני השותף למחקר, ולאחר קבלת אישור יו"ר והעדה. החוקר יתאם מועד שימוש בעמדה באמצעות רכז הוועדה.</p> <p>ג. במחקרים הכוללים שאלונים וראיונות אודות סוהר או אסיר, נדרשת חתימתו של המשתתף במחקר על טופס "הסכמה מדעת בדבר השתתפות במחקר" (נספח ב').</p>	

אחריות ביצוע

19. בנציבות – רע"ן מחקר

במחוז – ממ"ז

ביחידה – מפקד יחידה

נספחים

20.

מס"ד	שם הנספח	נספח
1.	נספח א' – התחייבות לשמירה על תנאים והגבלות בעבודת מחקר	 נספח א' - התחייבות ! בעבודת מחקר.doc
2.	נספח ב' – הסכמה מדעת בדבר השתתפות במחקר	 נספח ב' - הסכמה ! שתתפות במחקר.doc

תאריכי עדכון

21. 19.10.2022 , 25.1.11 , 6.11.07 , 14.11.06 , 15.1.03

קודמים